

Breaking

the
Course

of

the

European

Boomerang

Nikita Kadan
Jumana Manna
Nomeda & Gediminas Urbonas
Lesia Vasylychenko
Alma Gačanin
Aterraterra
Pilvi Takala
Alicja Rogalska
Jens Masimov
Víctor Santamarina
Áron Lódi
Mona Vatamanu & Florin Tudor
lilky_60200
Monika Janulevičiūtė
Good Praxis

Breaking the Course of the European Boomerang

W
S
L
O
W
D
O
W
N

Are you considering working
in the cultural sector as a
freelancer and make your
calculations your own
pencil? We can help - you
don't need to calculate
anything because our rates
will make sure you're not
almost there

W
S
L
O
W
D
O
W
N

Breaking the Course of the European Boomerang

Una Mathiesen Gjerde & Krisztián Gábor Török

Za přispění složitých společenských, hospodářských a strukturálních výzev globálního neoliberalismu se výstava *Breaking the Course of the European Boomerang* zaměřuje na způsoby, jak zabránit soudobému zhoršování nerovnosti napříč Evropou, aniž bychom se nutně vraceli k imperialismu. Vychází z historické solidarity mezi evropskými i světovými pracovními odbory a zachycuje tvůrčí zákroky umělectva, jež se zabývá strategiemi a myšlenkami souvisejícími s prací, vzděláváním a využíváním jak společenských prostředků, tak přírodních zdrojů.

Evropa odjakživa trpěla nedostatkem obojího. Skutečnost, že již na konci 15. století si nedokázala vystačit se svými zdroji, ji mimo jiné přiměla ke kolonizaci jiných částí světa. V současnosti se dávné imperiální vztahy projevují více skrytým způsobem ve formách vykořisťování finančních prostředků i přírodních zdrojů. S počátkem dekolonizace na konci druhé světové války si Evropa, především její

Funded by the complex social, economic, and structural challenges of global neoliberalism, *Breaking the Course of the European Boomerang* looks at how we can counteract the current rise in inequality within Europe without reverting to imperialism. Inspired by the historical solidarity between workers' unions across Europe and the world at large, the exhibition unfolds through various artistic actions developed by the artists involved who explore strategies and ideas relating to labor, education, and the use of social and natural resources.

Europe has never been resourceful. The fact that it overran its resource capacity at the end of the 15th century is, in part, what motivated its colonization of other parts of the world. In our present time, formal imperial relationships have been transformed into more hidden ways of economic exploitation and resource grabbing. Amidst the decolonization following the Second World War,

západní část, uchránila své imperiální zájmy tím, že vytvořila nejrůznější globální neoliberální projekty typu Mezinárodní měnový fond, Světová obchodní organizace a Skupina Světové banky. Přestože se považují za neutrální, ba dokonce dobročinné struktury, tyto instituce pouze zachovávají status quo, v rámci nějž chudé (byť mnohdy na zdroje bohatší) národy zůstávají za pomoci dluhů a obchodních dohod pod kontrolou těch bohatších.

V souladu s nastavením vztahů mezi Evropou a zbytkem světa se na starém kontinentu utvořily obdobné hierarchie také interně. Nástup eura a Evropské banky způsobil zadluženost mnohých tradičně méně prosperujících členských zemí, čímž se zajistilo přetrvání dominance západní a severní Evropy. Takové uspořádání připomíná imperialistický boomerang, jako ho popsali Hannah Arendt, Aimé Césaire a Michel Foucault. Navzdory příslibům pozdějším členským zemím EU na východě a jihu dodnes nedošlo k hospodářskému vyrovnání mezi nimi a státy na západě a severu. Staré mocenské dynamiky se tak zachovaly a posílily. Ekonomická nerovnost mezi oběma stranami se prohlubuje, což umocňuje destabilizaci.

Nerovné postavení národů reflektuje prohloubení třídních rozdílů mezi jejich občanstvem. Jak dokázal francouzský ekonom Thomas Piketty, globální nerovnost strmě narůstá. Evropané se již

Europe, and the West of it in particular, secured the survival of their imperialism through the establishment of various global neoliberal projects, such as the International Monetary Fund, the World Trade Organization, and the World Bank Group. Framed as neutral, in part even charitable, structures, these institutions maintain a status quo: where the poorer (but often more resourceful) nations of the world remain under the control of the richer, through debt and trade arrangements.

In line with these regulations of the relationship between Europe and the world, the continent has also implemented similar structures to hierarchies internally. Mimicking the imperialist boomerang, applied by Hannah Arendt, Aimé Césaire and Michel Foucault, the entry of the Euro and the European Bank has ensured the indebtedness of many of the traditionally less well-off European states, and in so doing enabled the continuation of North-Western dominance of the continent. In contrast to what was promised to these aspiring countries within Europe, predominantly located in the East and South, upon entering the union, the EU has not made them equal to their North-Western counterparts. Rather, it has recreated and reinforced the old power dynamics. The result is an increasing wealth gap among the members of the European Union, which fuels destabilization.

nespokojí s vědomím, že jsou na tom obecně „lépe“ než obyvatelé Brazílie či Konga, poněvadž stejně jako ostatních 90 procent světové populace zakouší pracovní nejistotu a rychlý úpadek standardu žití. Naše situace má za následek nárůst obliby populistických a fašistických ideologií a změnu politického klimatu v Evropě. Po desetiletích utužování vztahů mezi členskými zeměmi jejich vzájemná důvěra klesá. Z uměleckého i kurátorského hlediska se *Breaking the Course of the European Boomerang* věnuje otázce, jak zastavit tuto destruktivní spirálu. Toto je kontext, na nějž navazují vystavující, vyjadřující svou praxí pocity, alternativy a transformace týkající se různých globálních i lokálních nerovností.

Z rozmanitých tvůrčích poloh se vystavující zaobírají těly, zdroji a dějinami uvězněnými v systémech vykořisťování, zadlužení a nejistoty. Mona Vatamanu a Florin Tudor vítají návštěvnictvo svou ručně vyšívanou mapou světového dluhu, která vystihuje prosperitu založenou na finančních spekulacích a implicitních mocenských hierarchiích. Uhlové kresby Nikity Kadana, stopování ztracených semen Jumana Manna a parodie post-socialistické privatizace Nomedy a Gedimína Urbonas vyobrazují nespravedlivou dělbu zdrojů vinou válek, agrikultury a ideologie.

Vybraná díla se soustřeďují na žité a emocionální aspekty vykořisťování. Lesje Vasylenko se podařilo do časových assembláží, v nichž se trauma

The rise of inequality between nations further mirrors the general rise of class divisions within the respective countries. As proven by the French economist Thomas Piketty, inequality is on the rise worldwide. For the citizens of Europe, there's no comfort in the fact that they are "better off" than the people of Brazil or Congo. They, as 90 percent of the world population in general, are experiencing precarity and a rapid decrease in the standard of living. In turn, this has led to a rise in populist and fascist ideologies across the continent and a shift in the political climate: after decades of mending bonds between European nations, we are now experiencing a decline in trust between nations and people at large. Through artistic and curatorial gestures, *Breaking the Course of the European Boomerang* is dedicated to question how we can counteract this destructive spiral. It is within this context that the participating artists intervene, each articulating through their practice how these global and local inequalities are felt, contested, and potentially transformed.

The different artistic positions in the exhibition explore how bodies, resources, and histories are caught in uneven systems of extraction, debt, and precarity. Mona Vatamanu & Florin Tudor set the stage with a hand-sewn map of world debt, exposing how prosperity is often built on speculation and hidden hierarchies of power. Nikita Kadan's coal

a vzpomínky přenáší z generace na generaci, vměstnat století nocí a dekády úsvitů. Kresby Almy Gačanin se staví proti jazyku korporátní moci a vyjevují, jak dominance a podřízenost utváří emocionální a typicky ženské podoby práce. Aterraterra potom dekonstruuje zemědělské mýty o přirozenosti a zachycuje, že i pouhé údajně „přirozené“ rajče se do Evropy dostalo vlivem politické a hospodářské kontroly.

Ostatní výtvoři se vztahují k současným formám práce a přežití. Pilvi Takala a Alicja Rogalska vyzdvihují oběti zakázkové ekonomiky, jejíž pracovníctvo je pro nás neviditelné, a přitom udržuje v provozu digitální platformy i celá města. Společná instalace Víctora Santamariny a Árona Lódi spolu se sochařským přetvořením domácího nábytku Jense Masimova a lavičkami Moniky Janulevičiūtė představují vyčerpání, odpočinek a křehkou rovnováhu mezi přežíváním a sebeúctou. Kolektivy lilky_60200 a Good Praxis se zase rozhodly zkritizovat samotný svět umění. První kolektiv tak činí s využitím ironie, kdy nejistotu přetváří na hravý labyrint, a druhý využívá strategie post-růstové klimatické praxe.

Vystavená díla nenabízí žádné jedno společné řešení. Naopak zachycují chaotickou multidimenzionální realitu, v níž se protíná globální s lokálním, minulost se současností a osobní se systémovým. Tato polyfonie zpodobňuje nerovnost v celé její šíři. Aniž by celou problematiku

drawings, Jumana Manna's tracing of displaced seeds, and Nomedas & Gediminas Urbonas' parody of post-socialist privatization point to the ways war, agriculture, and ideology sustain unequal access to resources.

Other works bring the focus to the lived and emotional dimensions of exploitation. Lesja Vasylenko compresses a century of nights and decades of dawns into temporal assemblages where trauma and memory carry across generations. Alma Gačanin's drawings confront the language of corporate power, exposing how domination and submission shape emotional and typically female forms of labor. Aterraterra dismantles agricultural myths of purity, showing how even the tomato – a supposedly "natural" fruit – is the result of political and economic control.

A further set of works addresses contemporary forms of labor and survival. Pilvi Takala and Alicja Rogalska highlight the human cost of the gig economy where workers remain unseen yet keep digital platforms and cities running. Víctor Santamarina and Áron Lódi's collaborative installation, alongside Jens Masimov's sculptural reworking of domestic furniture and Monika Janulevičiūtė's benches, reflect on exhaustion, rest, and the fragile balance between survival and dignity. Meanwhile, the lilky_60200 collective and Good Praxis turn their critique to the art world

zjednodušovali, vystavující navrhují hned několik cest ven. Namísto jednotného řešení přichází s alternativními, přechodnými, lokálními a vzájemně závislými modely, které by nám mohly napomoci se vymanit z destruktivní spirály nerovnosti a nastínit potenciální budoucnosti, v níž se vyhneme navracení imperiálního boomerangu.

itself: one through irony, transforming precarity into a playable maze; the other through strategies for post-growth, climate-conscious practice.

When seen together in the context of this exhibition, the works do not offer any single solution. Instead, they present a chaotic and multilayered realities, where: the global and local, historical and contemporary, personal and systemic interconnect. This polyphony portrays inequality as it is in all its complexity. In so doing and without simplifying matters, the artists of the exhibition suggest a number of imagined alternatives. What emerges is not a unified solution but a set of counter-models – provisional, situated, and interdependent – that resist the destructive spiral of inequality and sketch possible futures beyond the recurring arc of the imperial boomerang.

Mona Vatamanu & Florin Tudor, *Le monde de la dette/The World of Debt*, 2015

lilky_60200 (Kristýna Gajdošová, Monika Rygálová, Bára Šimková & Tereza Vinklárková),
Game Over, 2025

Lesia Vasylchenko, *Night Without Shadows and Light Without Rippling of Waves*, 2025

Aterraterra (Fabio Aranzulla & Luca Cinquemani), San Marzano 2, 2025

Pilvi Takala, *Workers' Forum*, 2015. Image © Pilvi Takala 2025. Courtesy the artist; Carlos/Ishikawa, London; and Stigter van Doesburg, Amsterdam.

Alma Gačanin, *You can have everything you want if you help others get what they need*, 2023

Alma Gačanin, *My level of service is second to none in the industry*, 2023

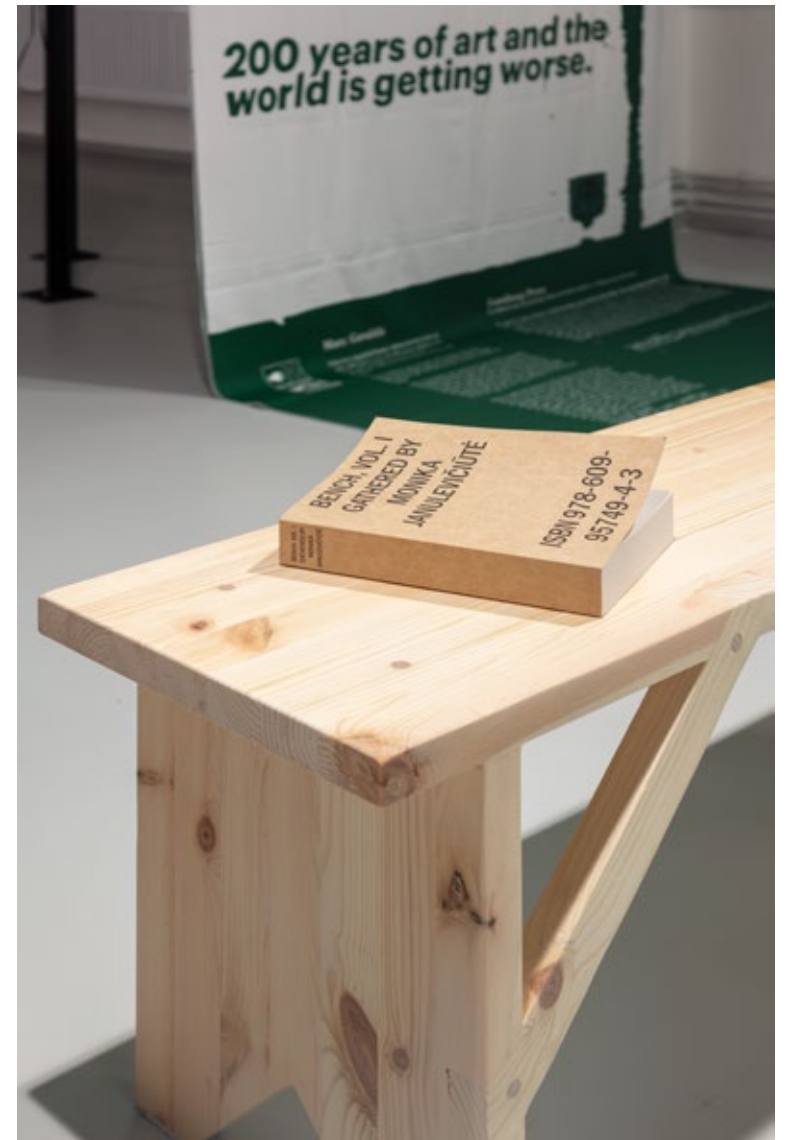
Nikita Kadan, *We are the Price*, 2022
Courtesy of the Christine König Galerie

Nomeda & Gediminas Urbonas, *Karaoke*, 2001

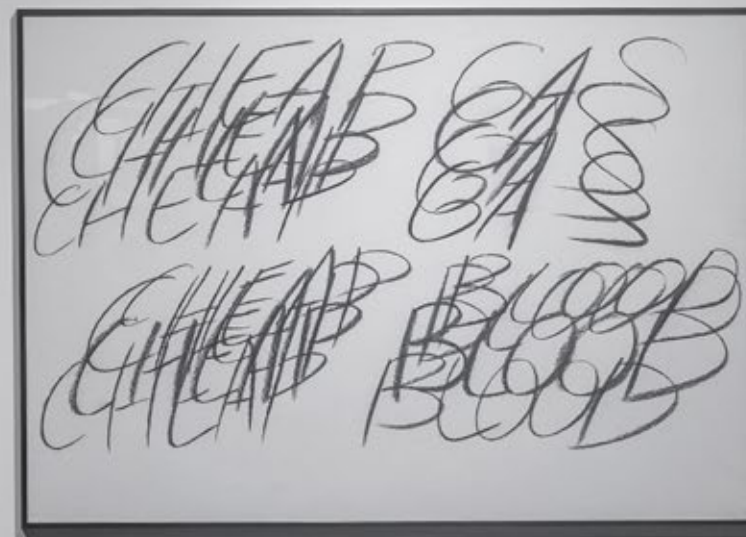
Good Praxis, Resistance for Artists, 2025

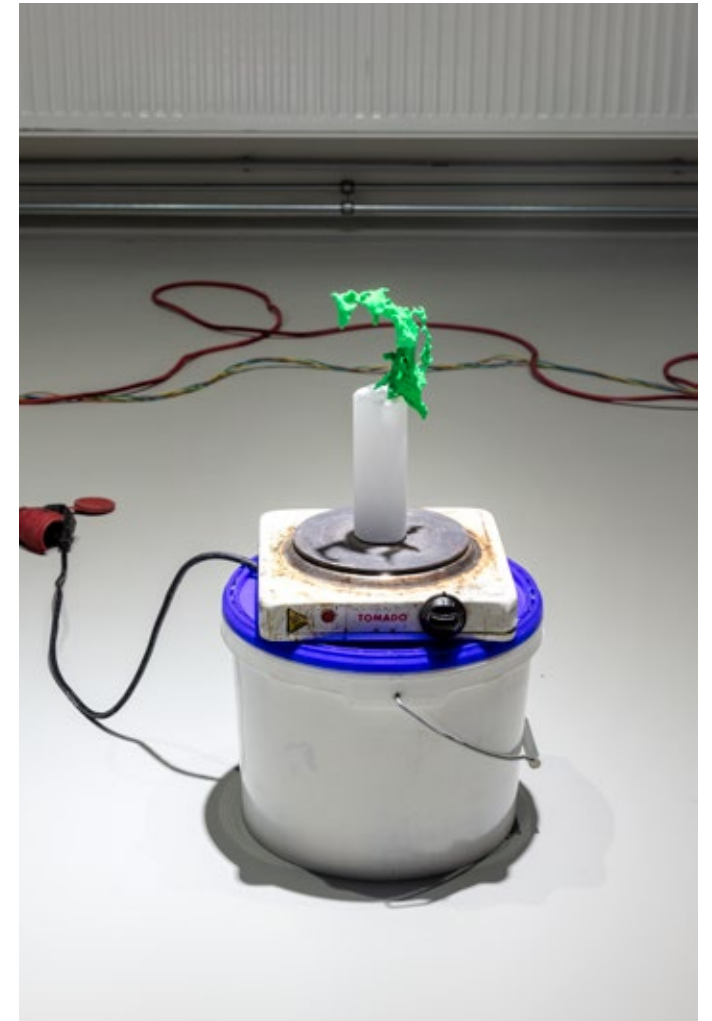
Monika Janulevičiūtė, Breaking the Course of the Boomerang, 2023/2025

Nikita Kadan, *тpивoгa (fear/alert)*, 2023
Courtesy of the Christine König Galerie

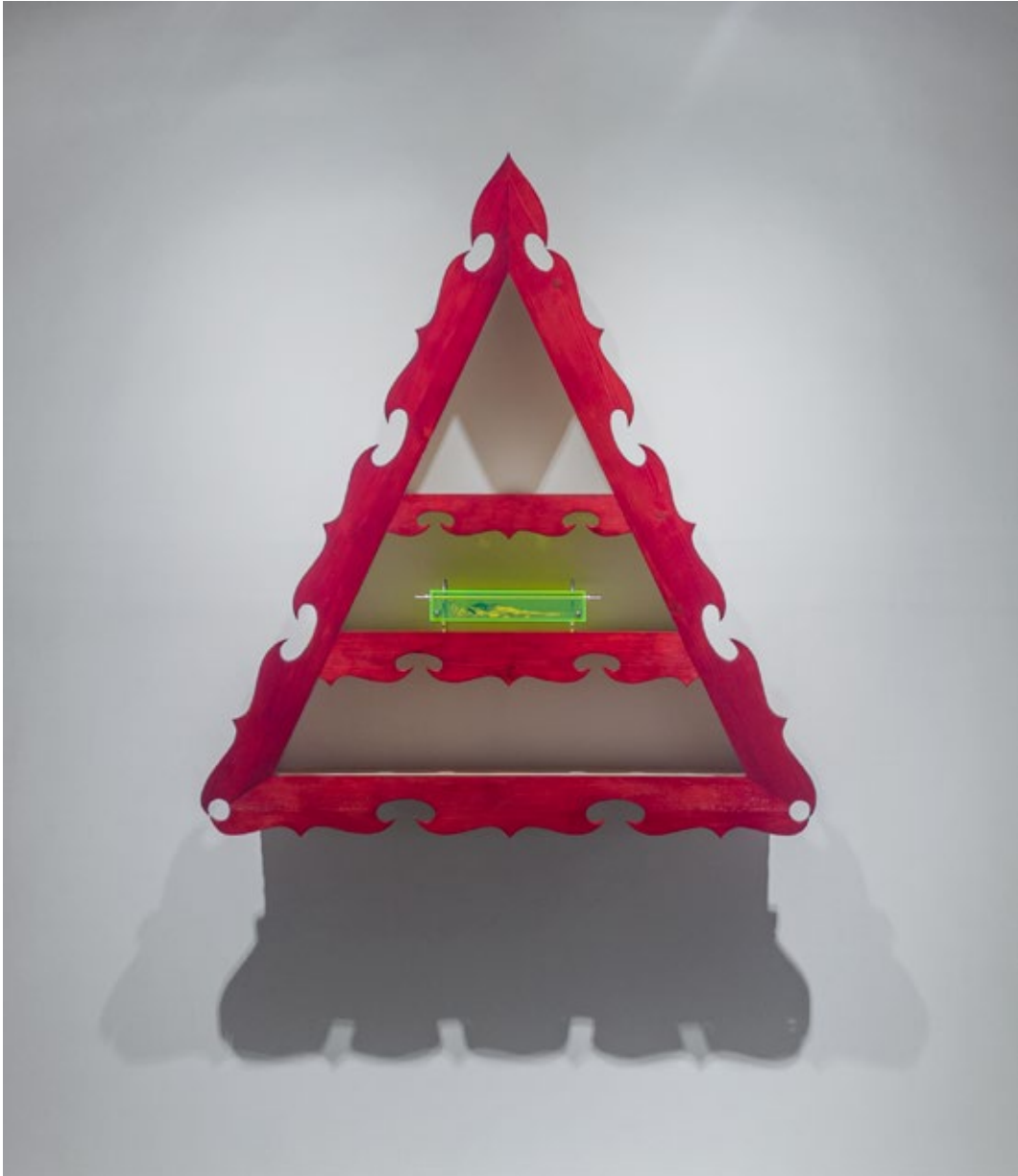

Nikita Kadan, *Repetitive Speech, cheap gas... (pokračující série/ongoing series)*, 2023
Courtesy of the Christine König Galerie

Áron Lódi & Víctor Santamarina, *Lunch Break*, 2025

Jens Masimov, *You Got To Spend Money To Lose Money*, 2025

Breaking the Course of the European Boomerang

3. 10. — 14. 12. 2025

Nikita Kadan, Jumana Manna, Nomeda & Gediminas Urbonas, Lesia Vasylchenko, Alma Gačanin, Aterraterra, Pilvi Takala, Alicija Rogalska, Jens Masimov, Víctor Santamarina, Áron Lódi, Mona Vatamanu & Florin Tudor, lilky_60200, Monika Janulevičiūtė, Good Praxis

Kurátorstvo / Curators: Una Mathiesen Gjerde & Krisztián Gábor Török

Korektura / Proofreading: Petr Uram

Překlad / Translation: Petr Uram

Grafický design / Graphic design: Pavel Ticho(ň), Karianne Skrettingland

Fotografie / Photo: Marcel Rozhoň

Projekt je realizován s finanční podporou Ministerstva kultury ČR, hl. m. Prahy, Státního fondu kultury ČR a městské části Praha 9. /
The project is implemented with the financial support of the Ministry of Culture of the Czech Republic, Capital City of Prague, State Fund of Culture of the Czech Republic and the Municipality of Prague 9.